

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

II. An constitutionum ecclesiasticarum promulgatio Romæ facta sufficiat.
Communior, & verior opino, non sufficere. Quod congruit cum lege
naturali, & civili. Et exemplo Iustiniani, qui leges ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

secundæ dynastæ tempora , antè quām regia Curia magistratibus ordinariis commissa esset. Capitula enim seu Edicta Principum à summo Cancellario Episcopis & Comitibus præbebantur, ut ea in suis diocesis & comitatibus quisque recitari procuraret; ut docet Capitulare secundum Ludovici Pij. Summus Cancellarius Edicta regia condebat, teste Adalardo apud Hincmarum; quemadmodum Comes Palatini judicis palatinis prærat, & Archipellanus controversi canonis que à Rege dirimabantur. Quæ judicandi munera deinde in tertia dynastia in unam Cancellarij dignitatem coierunt.

II. Sedin controversiam deducitur an leges ecclesiastice promulgari debeant per provincias, an vero sufficiat eas in Romana Curia publicatas fuisse. Hinc stat Ioannes Andreas, & plerique ex Italia auctores, qui solam in Curia Romana promulgationem requirunt. Panormitanus vero, & omnes ferè Galli, Germani, & Hispani, qui quæstionem istam attigerunt, imò & Caetanus unus è purpuratis Patribus, necessariam esse per singulas provincias legis ecclesiastice publicationem contendunt validissimis argumentis. Cum enim ex naturali rationis præscripto, Imperatoria lege Iustiniani, que vim in rebus ipsis obtinet, cautum fuerit ut nemo teneri debeat nova constitutione, donec in provinciis auctoritate publica fuerit promulgata, etsi in urbe regia publicis Edictis proposita fuerit, indéquè cognitio novæ legis manare & per provincias ob frequenter provincialium commercium diffundi possit, cur alio jure utenir, cum de lege ecclesiastica Romæ promulgata agetur, quod non adeo frequenter se conferunt hodie provinciales quam olim cum esset orbis gentiumque Domina? Præsertim cum fama legis editæ non sufficiat; sed necessaria sit legis evaluationis, quæ fiat auctoritate publica, ne quis eam in dubium revocare possit. Huic rationi addenda est illa quæ apud omnes obtinet, nempe leges Imperatorum etiam ab Ecclesia observari, nisi in contrarium ecclesiastica lege fuerit statutum. Itaque constitutiones ecclesiastice eodem juris ordine & publicationis solennibus adstringentur, ex vi Novellæ Iustiniani, præsertim cum Novellarum corpus, aut faltem Iuliani Epitome olim à Romanis Pontificibus recepta fuerit, ut antè monui.

Hæc ratio inde multum juvari posse mihi videatur, quod Iustinianus hunc morem non solum in civilibus negotiis, sed etiam in legibus ecclesiasticis observaverit: quas ad

Patriarchas cujusque Diocesis direxit, ut eas in Ecclesiis suarum sedium publicè proponerent, deinde ad Metropolis mitterent, qui promulgatione in Ecclesiis facta, earundem legum insinuationem Episcopis sub se constitutis demandarent. Elegans est locus in Iustiniani Novella sexta, quæ de Episcoporum & Clericorum ordinationibus quæmplurima statuit. Sanctissimi siquidem Patriarche uniuscujusque Diocesis hec proponant in Ecclesiis sub se constitutis, & manifesta faciant Deo amabilibus Metropolitis quæ à nobis constituta sunt. Illi quoque rursus proponant ea in metropolitana sanctissima Ecclesia, & constitutis sub se Episcopis manifesta faciant.

Illorum vero singuli in propria Ecclesia hec proponant; ut nullus nostræ Republice ignoret quæ à nobis ad honorum & ad augmentum magni Dei & Salvatoris nostri Iesu Christi disposita sunt. Eundem ergo ordinem sequi decet Summos Pontifices, seu legem novam ex fratribus consilio ferant, seu de Concilij generalis sententia; cum Ecclesiæ iurisdictio seditor & temperator sit quām civilis & regia. Non parum momenti confert etiam ad ordinis hujus necessitatem magnum quod ex alio capite discrimen intercedit inter pontificiam & regiam auctoritatem. Etenim à synodis provinciarum canones condīsolent, quibus Ecclesiarum status componi potest, ut necessaria omnino non sit, in singulis articulis, sollicitudo Summi Pontificis; ac proinde mirum esse non debet si Christiani non adeo se curiosos exhibeant earum legum quæ Romæ feruntur ac promulgantur. Alia est regnum ratio, in quibus nihil constituitur præterquam Edictis regi. Et tamen Principum benignitas tantopere hac in parte subditis suis consulit, ut eos cura & labore solvat inquirendarum promulgationum quæ fieri possent in comitatu, neque velit suis legibus teneri, donec publicè constituta sint in provinciis.

III. Neque est quod in hac quæstione torqueamur, cum ipsa etiam Concilia generalia his solennibus sua constituta obstringi satis aperte significaverint. Etenim Concilium Lateranense sub Innocentio III. habitum, cum præcepisset medicis ut ægros inducerent ad confundendum suarum animarum salutis antè quām morbo remedia parentur, addit tamen, pena canonis adjectæ non esse locum antè quām promulgatio canonis istius facta fuerit ab Episcopo: Si quis autem medicorum hujus nostre constitutionis, postquam per Prelatos locorum fuerit publicata, transgressor extiterit, tamdiu ab Ecclesiæ ingressu arceatur, donec pro transgressione hujusmodi satisficerit competenter. Quineriam

Capitulare Lud. P.
an. 822. l. 2. cap.
24. in suis Comi-
tariorum coram
omnibus religant,
ne cuiuscunq[ue] officia
ordinatio ex vo-
luntate nostra fieri
possit.
Blinck. ep. 3. c. 16.

Ioan. Andre. super
ultima verba 6.
Decretal. Darum
Rome. Silvester
verbō Lex. q. 6.
Aloc. 1. i. i. i. i.
c. 3. q. 1.
Panorm. in e. co-
gnoscentes de
confit. Molina
dip. 591. Caletta
bus 1. 2. q. 90.
art. 4. Don. 500.
1. 1. de lo. 2. 4.
Nicol. Scatellus
disput. de Legib.
n. 56. 57. 58. 59.
60. 61.
Quam enim ju-
lare, impulsi, que-
lex Romæ præsum-
dem eodem tem-
pu[m] monstra, in
Gallia, Hispania,
Italia, excedens
que Orthodoxia
gentium par-
tibus, fixam &
promulgatum con-
ferti.

C. 1. de oper. novi
mon. C. 2. in ad-
iunctum d. 10.

Nor. vi. in Isp.
Isp. g. 1.
Praeceptum
discrepans
cum C. 6. p. 1.
etiam q[uod] in
tempore dominie
non existente
dicitur h[ab]et
etiam. Secundum
cautum utrum
aliquis in
provinciis
potest
admodum
magis
tempore
domini
existente
dicitur h[ab]et
etiam.

Coc. Later. c. 2.
C. 2. C. 2.
C. 2. C. 2.
C. 2. C. 2.